

Ewa Szary-Matywiecka

">>Straszna sfinksa historia

Biuletyn Polonistyczny 27/3-4 (93-94), 206

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ADAMIEC Marek: "Sfinks" (I) Cypriana Norwida - niepojęte wyzwanie. "Ruch Literacki" 1983 nr 6 s. 479-490.

Analiza "Sfinksa", utworu, który do dziś stawia badaczy wobec wielu wątpliwości, stanowi w artykule punkt wyjścia do rozważań na temat sytuacji literackiej Norwida. Autor wskazuje, że "Sfinks" miał stanowić dla publiczności literackiej świadomą prowokację prowadzącą, jeżeli nie do uznania, to przynajmniej do poszanowania nowych propozycji, że miał za zadanie - tak jak większość wierszy Norwida - dialog z polskim czytelnikiem XIX w. Jednak, w związku z tym, iż w ówczesnym życiu umysłowym dialog ten pojawił się zaledwie fragmentarycznie - negatywne reakcje czytelników były zupełnie naturalne, a dzieje recepcji Norwida mogą być rozpatrywane w kategoriach klęski utopii.

BP/93-94/1

J.W.

ADAMIEC Marek: "Straszna sfinksa historia". Cypriana Norwida próba interpretacji znaleziska archeologicznego. "Pamiętnik Literacki" 1983 z. 4 s. 67-78.

Omówienie deprecjonujących opinii prasowych o zamieszczonej przez Norwida w 1874 r. w "Bibliotece Warszawskiej" notatce, będącej egzegezą statuetki sfinksa (odnalezionej w czasie prac wykopaliskowych), jej symboliki i znajdującego się na niej napisu. Kontrowersje powstałe wokół tej norwidowskiej egzegezy interpretuje autor jako zaznaczanie się odmiennych sposobów odniesień ludzi II połowy XIX wieku do dawności mitologiczno-historycznej, a ściślej jako materializowanie się konfliktu odmiennych typów myślowego kategorializowania historii (z jednej strony duchowego, wykraczającego w refleksji o przeszłości poza "naukę ścisłą", z drugiej strony naukowego, pozytywistycznego).

BP/93-94/2

E.Sz.-M.